

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 154/09-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. mája 2009 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. D. V., správkyne konkurznej podstaty obchodnej spoločnosti I., a. s., B. B., zastúpenej advokátom JUDr. F. V., B. B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Cob 198/2008-244 z 19. novembra 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. D. V., správkyne konkurznej podstaty obchodnej spoločnosti I., a. s., o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. marca 2009 doručená sťažnosť JUDr. D. V., správkyne konkurznej podstaty obchodnej spoločnosti I., a. s., B. B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. F. V., ktorou namietala

porušenie svojho základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Cob 198/2008-244 z 19. novembra 2008.

Sťažovateľka podala Okresnému súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) žalobu, ktorou sa domáhala (v postavení žalobkyne) zaplatenia sumy 236 821,54 Sk od žalovaného s tvrdením, že podľa nej nedošlo žalovaným k platnému započítaniu jeho pohľadávok proti pohľadávkam sťažovateľky, a preto nedošlo ani k zániku pohľadávok sťažovateľky v žalovanej výške. Sťažovateľkou uplatnená pohľadávka pozostávala zo sumy 162 860,54 Sk a zo sumy 73 961 Sk.

Okresný súd rozsudkom č. k. 54 Cb 15/2007-220 z 26. marca 2008 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) zamietol žalobu sťažovateľky a žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie.

Krajský súd svojím rozsudkom č. k. 3 Cob 198/2008-244 z 19. novembra 2008 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) zmenil rozsudok okresného súdu tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť sťažovateľke sumu 73 961 Sk, v ostatnej časti rozsudok okresného súdu potvrdil a žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

Sťažovateľka namietala porušenie svojich základných a iných práv rozsudkom krajského súdu v celom rozsahu, to znamená aj v časti jeho výroku, ktorým bol zmenený rozsudok okresného súdu, a žalobe sťažovateľky, čo sa týka zaplatenia sumy 73 961 Sk, bolo vyhovené.

Podľa sťažovateľky došlo k porušeniu jej označených práv nesprávnym právnym posúdením úkonu započítania pohľadávok žalovaným proti jej pohľadávkam, ako aj nedostatočným odôvodnením rozsudku krajského súdu.

V dôvodoch sťažnosti však sťažovateľka namietala nesprávne právne závery krajského súdu, len pokiaľ ide o posúdenie tej časti jej žaloby, ktorá bola rozsudkom okresného súdu v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu zamietnutá.

Sťažovateľka navrhla ústavnému súdu, aby vyslovil porušenie jej označených základných a iných práv rozsudkom krajského súdu, zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a priznal jej náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom,

neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci (v tomto prípade všeobecným súdom v občianskoprávnom konaní) nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

V súlade s už uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľka namietala porušenie ňou označených práv rozsudkom krajského súdu, ktorým bol v časti potvrdený rozsudok okresného súdu (v časti zamietnutia žaloby sťažovateľky o zaplatenie sumy 162 860,54 Sk) a v časti zmenený tak, že žalobe sťažovateľky o zaplatenie sumy 73 961 Sk bolo vyhovené.

Napriek tomu, že sťažovateľka namietala porušenie svojich práv rozsudkom krajského súdu vo všetkých jeho výrokoch, dôvody jej sťažnosti sa vzťahujú len na ten výrok rozsudku krajského súdu, ktorým bol čiastočne potvrdený zamietavý výrok rozsudku okresného súdu.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľky s právnymi závermi všeobecného súdu v otázke posúdenia jednostranného započítania pohľadávok zo strany žalovaného proti žalobkyni.

Podľa sťažovateľky „*prejav účastníkov, smerujúci k započítaniu*“ žalovaného nespĺňal náležitosti platného právneho úkonu okrem formálnych nedostatkov najmä z dôvodu nedostatku určitosti tohto prejavu. Sťažovateľka poukázala na to, že „avízo“ o započítaní nie je úkonom, ktorý by bolo možné považovať za relevantný prejav účastníka, osobitne nie, ak v danom prípade žalovaný chcel započítať jednu svoju pohľadávku proti dvom pohľadávkam žalobkyne, a z „avíza“ nie je zrejmé a s určitosťou vymedzené, ktorá z dvoch pohľadávok žalobkyne a v akom rozsahu majú týmto započítaním zaniknúť.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00 *mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaniach, ktoré im predchádzali, alebo samotných rozhodnutiach došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00 *mutatis mutandis* I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a zároveň by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

Ústavný súd po preskúmaní rozsudku krajského súdu konštatuje, že v ňom nemožno ustáliť prvky arbitrárnosti, ktoré by nasvedčovali nesprávnosti skutkových a právnych záverov namietaných sťažovateľkou alebo ktoré by spočívali v nedostatočnom zistení

skutkového stavu veci, nesprávnych právnych záveroch či nedostatočnom odôvodnení záverov krajského súdu.

Ústavný súd poznamenáva, že odôvodnenie rozsudku krajského súdu je veľmi podrobné, dôsledné a vyčerpávajúce. Krajský súd sa vysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré tvoria obsah sťažnosti sťažovateľky. Sťažovateľka neuviedla vo svojej sťažnosti žiadne argumenty, ktoré by boli spôsobilé spochybníť správnosť a ústavnosť záverov krajského súdu.

Krajský súd sa dostatočne vysporiadal s otázkou platnosti úkonu započítania pohľadávky žalovaného s pohľadávkami sťažovateľky, keď dospel k záveru, že „avízo“ o započítaní je platným prejavom vôle, resp. úkonom, v súlade s rámcovým zmluvným vzťahom medzi účastníkmi, kde si túto formu prejavu dohodli. Námietky sťažovateľky, že z takého prejavu vôle nie je zrejmé, ktoré z jej dvoch pohľadávok a v akej časti týmto zápočtom zanikli, nevyhodnotil správne krajský súd ako námietky spôsobilé spochybníť započítanie pohľadávky žalovaného proti žalobkyni. V tejto súvislosti ústavný súd len poznamenáva, že sťažovateľka nespochybňovala v priebehu konania existenciu pohľadávky žalovaného, ktorá bola započítavaná, ako ani spôsobilosť tejto pohľadávky k započítaniu.

Podľa názoru ústavného súdu skutočnosť, že sa sťažovateľka nestotožňuje s právnym názorom krajského súdu, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a neznamená ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecných súdov svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu rozsudok krajského súdu takýmto nie je.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľky odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť.

Ústavný súd poznamenáva, že vo vzťahu k časti výroku, ktorým krajský súd zmenil rozsudok okresného súdu, je daná možnosť odmietnuť sťažnosť pre nedostatok právomoci ústavného súdu vzhľadom na možnosť sťažovateľky podať dovolanie podľa § 238 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá v celom rozsahu, ústavný súd o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v sťažnosti nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. mája 2009